

Høringssvar på nye regler om dykking fra skip

Kystrederiene takker for anledningen til å gi innspill til Arbeidstilsynets og Sjøfartsdirektoratets nye regler for dykking fra skip. Sjøfolk om bord på ulike typer fartøy, inkludert hurtiggående, er organiserte i Kystrederiene, og gjennomfører dykking fra skip hvor dykking innen havbruksnæringen er dominerende.

Behov for tydelig regelverk

Sjøfartslovgivningen har i dag få bestemmelser som stiller krav til rederiets håndtering av den særlige risikoen ved dykking. For våre rederier som leverer dykketjenester til havbruksnæringen m.m, har vi sett et økende behov for et regelverk som tydelig skiller mellom sjøfolk og landarbeidere.

Kystrederiene er derfor svært positive til nye regler som har en målsetting å klargjøre virkningsområde til lovverket, samt sikre at dykkerne ikke faller i et lov- og forskriftstomt område.

Dykkerne på våre medlemsfartøy defineres som sjøfolk og følger sjøfartslovene. Vi opplever også en utvikling der flere dykkervirksomheter ønsker å/innretter seg etter sjøfartsregelverket.

Kystrederiene viser til at mannskap omfattes av skipsarbeidsloven, også hvor disse er involvert i dykkeoperasjoner. Dette er i tråd med presisering fra Høyesterett og deres vurdering av gjeldende rett, som også bygges ytterligere opp av de rettslige avklaringene som senere rettsavgjørelser.

Tilsyn fra myndighetene

Kystrederiene mener det er svært viktig med et effektivt og sterkt tilsyn som ivaretar dykkerens arbeidsforhold. Det vil etter vår mening medføre økt profesjonalisering, og er særdeles viktig for å sikre like konkurranseforhold mellom aktørene i næringen.

Da Sjøfartslovene gjelder om bord i fartøy, er det et viktig moment at man tydeliggjør lovverket som er gjeldende, i tillegg til hvem som er tilsynsmyndighet. Etter sjøfartslovene er det Sjøfartsdirektoratet som skal føre tilsyn med fartøyet. Dette inkluderer alle arbeidsoppgaver som utføres om bord og i fartøyets operasjon, også dykking.

Kystrederiene ser det som svært sentralt at Sjøfartsdirektoratet har nødvendig kapasitet til å utføre et effektivt tilsyn, i tillegg til å ha påkrevd kompetanse for å ivareta tilsynet med dykking fra skip.

5.2. Særlig om forholdet til havrettskonvensjonen

Direktoratene foreslår at nye regler om dykking fra skip skal gjøres gjeldende uavhengig av flagg i norske farvann. Det foreslås også at disse reglene gjelder for fartøy med norske flagg, uansett hvor i verden de opererer.

Kystrederiene anser dette som naturlig og nødvendig for å sikre HMS-perspektivet, i tillegg til kompetanse og rutiner innen dykkeroperasjonene fra skip. Dette sikrer for øvrig også like vilkår innen konkurransen i næringen, også mot fartøy med utenlandsk flagg.

Arbeidstider

Kystrederiene har lang tradisjon for tariffavtaler med arbeidstakerorganisasjonene. Vi er derfor positive til at Sjøfartsdirektoratet foreslår en oppheving av «forskrift 26. juni 1981 nr. 3813 om arbeidstid for dykkepersonell på norske skip», som blant annet innebærer at bestemmelsene knyttet til overtid, samlet arbeidstid og kompensasjon ikke videreføres. Overtid og kompensasjon for arbeid utover avtalt arbeidstid forslås overlates til arbeidstaker og arbeidsgiver å avtale, eller kan fastsettes i en tariffavtale.

Sjøfartsdirektoratet foreslår også endringer i forskrift om utførelse av arbeid § 26-1 annet ledd, hvor det ønskes å få på plass en risikovurdering av arbeidstiden for arbeidstakere som er involvert i dykkeroperasjoner.

Bakgrunnen for siste forslag er at arbeidsmedisinsk forskning viser at lange arbeidsdager/økter gir økt ulykkesrisiko. Lang arbeidstid med gjennomføring av flere dykk øker risikoen for trykkfallsyke. Risikoen for trykkfallsyke øker også ved flere påfølgende dagers dykking.

Kystrederiene og våre medlemmer er opptatt av sikkerhet og helse på sjøen, og ser at en slik risikovurdering av arbeidstid for dykkerne vil være hensiktsmessig. Et effektivt tilsyn fra Sjøfartsdirektoratet vil også være avgjørende for profesjonalisering og like konkurranseforhold i næringen når de nye reglene trer i kraft.

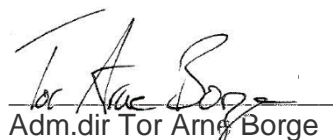
Kystrederienes medlemmer følger våre tariffar, og mange fartøy har ansatt dykkere i kombinasjonsstillinger som eksempelvis matros/dykker. I disse stillingene vil hvor mye tid det dykkes i kombinasjon med annet arbeid, variere fra dag til dag og fra oppdrag til oppdrag. Lange reiseavstander påvirker arbeidsdagen og oppdraget slik at en risikovurdering av dykking vil sikre både dykker og drift. Det er rederiet/arbeidsgivers ansvar at arbeidstidsordningen som er valgt for fartøyets driftsmønster er fullt forsvarlig, og en risikovurdering av arbeidstid og arbeidstidsordning vil danne et bredere grunnlag for å ivareta dette.

5.5.2. Plikter etter forskriften

Etter skipssikkerhetsloven har rederiet et overordnet påseansvar, mens det er skipsfører som skal sørge for at arbeidet om bord er tilrettelagt slik at det kan utføres sikkerhetsmessig forsvarlig og at kravene til arbeidsmiljøet ivaretas, jf. skipssikkerhetsloven § 29 jf. § 6.

At rederiet, skipsfører og evt annen arbeidsgiver er pliktsubjekter etter den nye dykkerforskriften ser vi som fornuftig da disse også er ansvarlig for øvrige forhold.

Med vennlig hilsen

Adm.dir Tor Arne Borge